

Kancelář Senátu PČR Oddělení pro EU

Určeno pro potřebu
senátorek
a senátorů

Všechny stručné
týdenní výběry
událostí EU
naleznete [zde](#).

Modrý, podtržený
text značí hyperlink
s odkazem
na zmiňovaný
dokument.

Podrobné zápisy z jednání na vyžádání.

Zpracovala:
Terezie Písařová

Zástupkyně při
Evropském parlamentu

mobil:
CZ +420 731 124 389
BE +32 (0) 460 961 731

E-mail:
pisarovaT@senat.cz

O ČEM SE MLUVÍ
pátek, 16. září 2016

Za zásadní události je vnímáno neformální víkendové setkání 27 lídrů EU v Bratislavě a také plenární výroční rozprava: **prohlášení předsedy Komise Junckera o Stavu Unie (tzv. SOTEU)**. Juncker se ve svém projevu soustředil na oblasti, které jsou dle něj klíčové pro příštích dvanáct měsíců k vytvoření lepší Evropy: *Evropy, která ochraňuje, Evropy, která zachovává evropský způsob života, Evropy, která dává příležitosti svým občanům, Evropy, která brání doma i v zahraničí, a Evropy, která přijímá odpovědnost*. Připomněl dlouhé období míru v Evropě po založení Unie, společné hodnoty (*odmítnutí trestu smrti, volný pohyb pracovníků, boj proti diskriminaci a rasismu i nezávislé a efektivní systémy soudnictví*). **Komise /EK/ představí také dlouhodobou vizi do budoucna** (v bílé knize v březnu 2017, u příležitosti 60. výročí Římských smluv) - jak posílit a zreformovat hospodářskou a měnovou unii (*EP i vnitrostátní parlamenty budou zapojeny*). **Shrnutí SOTEU:**

1/ Evropská unie je, přinejmenším částečně, v existenciální krizi: „Nikdy jsem nezažil, že by představitelé orgánů EU stanovovali tak velmi odlišné priority, někdy v přímém rozporu k vládám a parlamentům členských států. Jako by už mezi EU a hlavními městy jejích členských států neexistoval žádný průsečík. Počítáme vysokou nezaměstnaností a sociální nerovností přes hory veřejného dluhu a obrovský úkol integrovat uprchlíky, až po velmi reálné ohrožení naší bezpečnosti doma i v zahraničí – každý členský stát EU byl současnými pokračujícími krizemi zasažen. A dokonce se musíme vypořádat s neveselou vyhládkou, že naše řady jeden z členů opustí;“

2/ k Brexitu: EK respektuje a lituje rozhodnutí Británie opustit EU, ale není to EU, kdo je vystaven riziku (předseda Juncker zopakoval své přání, aby VB aktivovala článek 50 Lisabonské smlouvy co nejdříve). Budoucí vztahy s Británií nebudou zahrnovat přístup „a la carte“ na jednotný trh Unie;

3) Juncker trvá na ochraně spotřebitelů proti kartelům a zneužívání trhu mocnými společnostmi, které bez ohledu na velikost musí platit daně tam, kde vytváří zisk (Apple – Irsko);

4) ochrana pracovníků a evropského průmyslu, konkrétně ocelářského průmyslu (zavedeno již 37 antidumpingových a antisubvenčních opatření, USA uvalily na čínskou ocel dovozní clo 265 %). Juncker uvedl: „Nesmíme být naivními zastánci volného obchodu; musíme být schopni reagovat na dumping stejně důrazně jako Spojené státy.“

5/ obchod: za každých 1 mld. eur vývozu EU se vytvoří 14 000 pracovních míst, jedno místo ze sedmi je závislé na vývozu (celkem 30 mil. pracovních míst); EU má či dojednává obchodní dohody s více než 140 partnery, vyzdvihl obchodní dohodu s Kanadou (CETA);

6/ ochrana osobních údajů evropskými zákony (květnová dohoda EP, EK a Rady, např. proti neregulovanému zneužívání dronů, uchovávání každého kliknutí myši na počítači firmami);

7/ rovné podmínky: „Být Evropanem také znamená mít rovné podmínky. To znamená, že pracovníci by měli za stejnou práci na stejném místě dostávat stejnou odměnu. Je to otázka sociální spravedlnosti. A proto Komise stojí za svým návrhem směrnice o vysílání pracovníků. Vnitřní trh není místem, kde mohou být pracovníci z východu Evropy vykořisťováni nebo podrobováni nižším sociálním standardům. Evropa není „divoký západ“, ale sociálně tržní hospodářství;“

8/ zemědělství: v uplynulém roce měli evropští zemědělci prospěch z dodatečného financování (mléka) 1 mld. eur (Juncker odmítá akceptovat, aby mléko bylo levnější než voda);

9/ měnová oblast: během finanční krize zůstalo euro silné; díky politice Evropské centrální banky členové eurozóny ušetřili na úrocích 50 mld. eur jen tento rok; průměrný schodek veřejných financí se z 6,3 % dostal na nynější 2 %;

10/ sociální oblast: prostřednictvím záruk pro mladé (téměř 9 mil. mladých získalo stáž, práci nebo se vyučilo díky EU, programy Erasmus využilo 5 mil. studentů). Za poslední tři roky nalezlo práci téměř 8 milionů Evropanů – jen ve Španělsku jeden milion lidí;

11/ digitální trh: EK navrhuje reformu evropských telekomunikačních trhů – právní rámec pro investice do propojení (investice v Evropě v dalších 20 letech mají přinést nejméně 1,3 mil. nových pracovních míst), **bezdrátový přístup k internetu do roku 2020 v celé EU, síť 5G do roku 2025** (má vytvořit 2 mil. pracovních míst), posílení pozice umělců a tvůrců - navrhovaná reforma autorského práva;

12/ Junckerův investiční plán pro Evropu (EFSI): částku navrhuje EK zdvojnásobit, plán je již úspěšný (v prvním roce investováno již 116 mld. eur) – fond má být **prodloužen do 2020 a navýšen na 500 mld. eur** (EK bude usilovat o celkovou výši 630 mld. eur do roku 2022). 200 tis. firem a startupů tak dostalo úvěr a 100 tis. osob novou práci. Zdůraznil **důležitost unie kapitálových trhů** pro diversifikovanější přístup k financím (návrh EK s potenciálem uvolnit pro podniky dalších 100 mld. eur pro půjčky);

13/ investiční plán pro Afriku (vytvořit lepší podmínky v Africe - pro omezení migrace), tento plán může mít mezi **44 - 88 mld. eur** dle výše zapojení členských států;

14/ solidarita drží Unii pohromadě: živoucím dokladem má být dle Junckera evropský rozpočet. „Když Rusko poruší mezinárodní právo a dojde na společné uplatňování evropských sankcí, pak je naše solidarita působivá. Výrazem solidarity je euro. Vnější projevem solidarity je naše rozvojová politika.“ Uvedl příklady solidarity ve stavu nouze: „Když hořely portugalské hory, hasila plameny italská letadla. Když záplavy v Rumunsku přerušily dodávky elektřiny, rozsvítily světla švédské generátory.“ EK navrhuje **evropské sbory solidarity s mladými dobrovolníky** (do roku 2020 zahájit činnost se 100 000 mladými);

15/ obrana: „Barbarské činy minulého roku nám opět ukázaly, za co bojujeme – za evropský způsob života. I tváří v tvář těm nejhrošším lidem musíme stát za našimi hodnotami, za sebou samými. A my – to jsou demokratické společnosti, společnosti pluralitní, otevřené a tolerantní. Ale zmíněná tolerance nesmí jít na úkor naší bezpečnosti.“ Hranice EU má bránit **nová Evropská pohraniční a pobřežní stráž**. Frontex má na řeckých hranicích s Tureckem 600 terénních pracovníků, přes 100 pracovníků v Bulharsku - Juncker chce od října **na vnější hranici Bulharska dalších alespoň 200 příslušníků pohraniční stráže a dalších 50 vozidel**. Dále zmínil zavedení vstupních kontrol na hranicích EU. V listopadu navrhne EK automatický systém EU pro cestovní informace (kdo bude smět do Evropy přicestovat). **Posílení pravomoci Europolu** (přístup do databází). „V minulém desetiletí jsme se účastnili více než 30 civilních a vojenských operací, Evropa už si nemůže dovolit se pouze vést s vojenskou silou jiných nebo nechat Francii, aby její čest bránila v Mali sama.“ Juncker řekl, že je na čase mít pro mise **jedno velitelství i stálou strukturovanou spolupráci v obranných kapacitách**. Komise do konce roku představí návrh **Evropského obranného fondu pro výzkum a inovace**, vyzval také k přijetí Evropské strategie pro Sýrii. „Evropské národy musí logiku jednoty bránit. Nikdo jiný to za ně udělat nemůže. Jen ony. Můžeme být jednotní, i když jsme rozmanití. Velké, demokratické národy Evropy nesmí podlehnout vlnám populismu. Evropa se nesmí krčit před terorismem. Ne – členské státy musí utvářet Evropu, která ochraňuje. A my, evropské orgány, jim musíme při naplňování tohoto slibu pomáhat.“

Dále zmínil Juncker i opatření proti změně klimatu. V souvislosti s uprchlickou krizí řekl: „Začínáme vidět solidaritu, ale potřebujeme jí však mnohem více.“ V reakci na otázky a doporučení poslanců uvedl, že s Tureckem probíhají intenzivní jednání o liberalizaci vízového režimu, ale pro jejich ukončení je třeba, aby Ankara splnila všechny podmínky (turecká protiteroristická legislativa se musí změnit). Předseda EK také podpořil poslance ve snaze o posílení sociálních práv občanů EU (k této otázce probíhají momentálně ze strany Komise veřejné konzultace). **Vystoupení a reakce poslanců EP (videonahrávky):** za EPP **Manfred Weber**, za S+D **Gianni Pittella**, ECR **Syed Kamall**, ALDE **Guy Verhofstadt**, GUE/NGL **Gabriele Zimmer**, Greens/EFA **Rebecca Harms**, EFDD **Nigel Farage**, ENF Marine **Le Pen**. K Junckerově zprávě se za Slovenské předsednictví v Radě EU vyjadřoval státní tajemník MZV **Ivan Korčok**.